

Fuglekøjen i Torgau

Torgau er en by ved Elben i det nordvestlige Sachsen

Title Plan over slaget ved Torgau. Vundet den 3. november 1760 af Hans Majestæt Kongen af Preussen over hæren af Hans Majestæt Kejser og Konge, kommanderet af Hans Excellence marskal grev Daun. Optegnet på stedet af F. L. Aster, kaptajn af ingeniørerne under Hans Højhed kurfyrsten af Sachsen; i følgeskab med Deres Kongelige Højheder, de to prinser af Polen og Sachsen.

Subject [regionální geografie](#)

[Torgau, bitva, 1760](#)

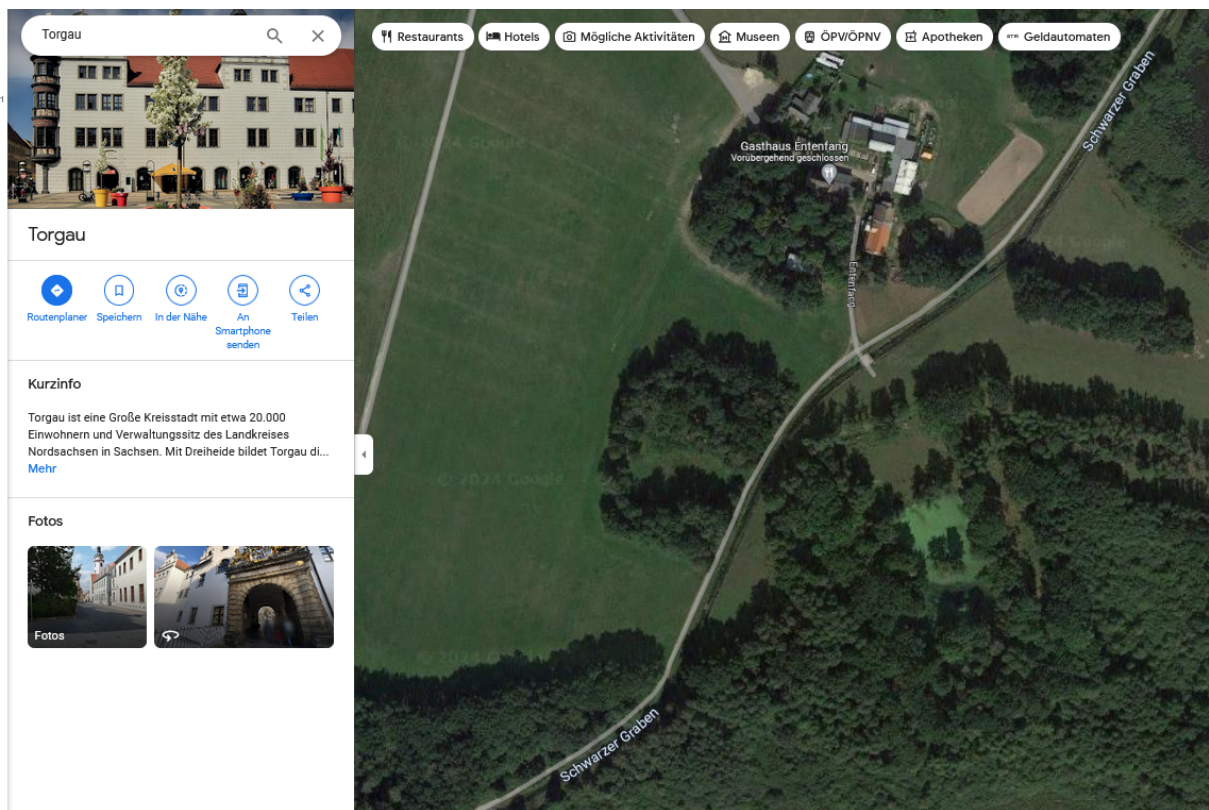
[09:912.43](#)

Description Legenda

Langs kortets kanter er der små afbildninger af kampens faser og beskrivelser af de kommanderende officerer.

Date	[mezi 1760 a 1770]
Type	vojenské mapy
Type	rukopisy
URI/Identifier	
Format-Extent	1 mapa :
Coverage-Spatial	Torgau (Německo)
Coverage-Spatial	Měřítko [ca 1:55 000]. 17,8 cm = 12 000 pas ordinaires

Charles University, Central Library, Ovocny trh 3/5, 116 36 Prague

Fuglekøjen i Torgau

Fuglekøjen i udkanten af Torgau kan se tilbage på en over 500 år gammel historie.

Det hele begyndte, da den saksiske hertug Albrecht i 1469 beordrede anlæggelsen af en fiskedam nær Torgau. Denne idé blev dog ikke modtaget positivt af Torgaus borgere. Trods modstanden lykkedes det hertug Albrecht at købe området ved den nuværende Store Dam, hvor landsbyen Mostitz og to møller dengang lå. I sensommeren 1483 blev området opmålt til dambyggeri. Arbejdet med anlæggelsen varede cirka et år, og på et tidspunkt siges det, at op til 600 mennesker arbejdede der. Ikke kun Torgaus borgere, men også beboere fra omegnen blev forpligtet til at yde arbejdskraft og transport. Efter sigende blev dammen indviet den 29. september 1484. Dammens spisesal skulle dengang have været udsmykket med jagttrofæer og våben og blev brugt som rastepads af kurfyrste Johann Friedrich under jagtsæsonen. De

ældste kendte dokumenter, der nævner fuglekøjen, stammer fra 1557. På dette tidspunkt forsynede Torgaus fuglekøje sandsynligvis allerede det saksiske hof.

Under Tredivårskrigen (1618-1648) blev både beboelseshuse og fangstanlæg næsten fuldstændigt ødelagt. Det er overleveret, at *"i året 1637 blev fuglekøjen fuldstændigt ødelagt af den daværende svenske lejr, og bygningerne blev brændt ned..."*

De første nævnte køjemestre var Paul Walther og hans søn, som tidligere var fodsoldater i Arzberg. Efter Tredivårskrigen begyndte fangsten af ænder igen at blomstre.

I 1718 kunne Tobias Loß, der boede her, med kurfyrstelig privilegium kalde sig "Kongelig Kurfyrstelig køjemester". Ud over sin fangstvirksomhed havde han også tilladelse til at drive en køkkenhave og holde kvæg.

Den 3. november 1760, under Slaget ved Torgau i Syvårskrigen (1756-1763), blev fuglekøjen igen forvandlet til en ruin. Efterfølgende blev bygningerne genopbygget, men fangstanlægget blev opgivet. Siden da har anlægget ligget brak og bliver i dag kun brugt til fiskeopdræt. Fuglekøjen er sandsynligvis det eneste anlæg af sin slags i Tyskland, som har overlevet til nutiden.

Under den franske besættelse (1813) led fuglekøjen stor skade. I 1827 blev området købt af Torgau Skytteforening, og bygningerne blev genopført. 19 år senere, i 1846, blev ejendommen solgt til en privat køber for 6080 daler. Siden dengang blev fuglekøjen kendt som et udflugtssted. Før 1912 blev området drevet af en familie ved navn Merkel fra Kreischau.

I 1912 købte Oskar Potzelt ejendommen for 65.000 guldmark, og den sidste rate blev betalt i 1973. Forhandlingerne siges at være begyndt allerede omkring 1900. Familien Potzelt drev gæstgiveriet, som blev kendt langt ud over Torgaus grænser. Især i 1920'erne og 1930'erne var det det mest kendte og populære udflugtsmål i området. I 1932 blev en sal tilbygget, og i 1938 fandt Foreningen Torgau Våbenbrødres sidste fest og fugleskydning sted.

Efter krigen i 1945 blev udflugtsstedet plyndret både af amerikanere og sovjetrussere. I 1952/53 forsvandt også de to bronzekanoner, der prydede salens indgang. I de følgende år blev familien Potzelt hårdt presset af "socialistiske jordkøbere" og "regimefunktionærer". I lang tid måtte gæstgiveriet holde lukket, indtil det i 1974 blev overdraget til Fritz Potzelt, bror til den nuværende ejer. Karl-Friedrich Potzelt overtog ejendommen i 1990. Siden da har hans bror i mange år drevet Bärenschenke på Schlossstraße i Torgau.

I dag omfatter fuglekøjen foruden gæstgiveriet en landbrugsmæssig bibeskæftigelse med fokus på fårehold samt en hestepension. De to sønner, Marcel og Enrico, arbejder på at videreføre deres forfædres tradition.

Oversat til dansk efter linket <https://www.entenfang-torgau.de/geschichte/>

Downloaded fra www.aldus.dk/fanoe/fuglekojer